

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto pitää tärkeänä Yhteiskunnan turvallisuusstrategian päivittämistä muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Johdannossa mainitaan sivulla 11 vuoden 2010 strategista, missä järjestöt ovat otettu huomioon osana varautumisjärjestelmää. SSPL ry. haluaa kiinnittää tähän huomiota ja oheisen asian kirkastamista sekä yhteiskunnalle että järjestöille.

Kokonaisturvallisuuden toimintamalli sivuilla 13 ja 14 nostaa kokonaisturvallisuuden käsitteissä kokonaisturvallisuuden toimintamalliksi, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä. Tässä on huomioitava järjestöjen mahdollisuus toimia, elinvoimaisuus ja tarvittava normikehikko.

Kappaleessa 2.7 Henkinen kriisinkestävyys sivulla 25 mainitaan, että Järjestöillä on merkittävä rooli turvallisuuskulttuurin edistämisessä. SSPL ry kiittää tästä kirjauksesta. Mutta samalla haluaa huomauttaa, että järjestöille on taattava oikeat toimintaedellytykset turvallisuuskulttuurin edistämiseksi.

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Kappale 2.4 Sisäinen turvallisuus sivulla 21 nostaa esille sisäisen turvallisuuden ylläpidon perustuvan ensisijaisesti ennaltaehkäisyyn. Tässä työssä on pyrittävä kattavuuteen ja laajuuteen, joka saavutetaan erityisesti järjestöjen kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Samassa kappaleessa mainitaan, että sisäisen turvallisuuden palvelut tuotetaan siten, että ihmiset saavat tarvitsemansa avun koko maassa nopeasti, tehokkaasti ja yhdenvertaisesti. Tämän edellytyksenä on toimiva viranomaisyhteistyö kaikilla tasoilla. SSPL ry. huomauttaa, että tässä tarvitaan laajaa ja tiheää järjestöverkkoa, erityisesti sopimuspalokuntien muodossa.

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Esimerkiksi Kalajoen metsäpalo vuonna 2021 ja mm. Portugalin maastopalot osoittavat, kuinka merkittävästi laajat ympäristöonnettomuudet vaikuttavat yhteiskuntaan tai sitovat turvallisuusresursseja.

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

-

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Hyvinvointialueet ovat olleet toiminnassa alle kaksi vuotta. Hyvinvointialueet tarvitsevat työrauhan. Tässä yhteydessä tarvitaan oma laki koskemaan sopimuspalokuntatoimintaa

Sopimuspalokuntatoimintaa koskeva erillinen laki koskisi laajempaa kokonaisuutta kuin ainoastaan päivittäisten onnettomuuksien hallintaa, mikä toisaalta on nykyisen Pelastuslain keskeisin kohde. Erillisessä laissa voitaisiin nykyistä huomattavastikin laajemmin säätää sopimuspalokuntatoiminnan jatkuvuuden turvaavista toimenpiteistä, joiden taustaksi nähdäksemme tarvitaan eri hallintohaarojen rajoja ylittäviä toimenpiteitä. Samaten sopimuspalokuntatoiminnan rooli yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden eräänä keskeisenä elementtinä myös nykyisen turvallisuuden ”harmaan vyöhykkeen välimaastossa” korostuisi. Todellisuudessa sopimuspalokunnista muodostuu yhteiskunnan ainoa kutakuinkin välittömässä hälytysvalmiudessa olevan laajan joustoresurssin, jonka strukturoitu hallinta kuitenkin on toistaiseksi jossain määrin avoin.

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Turvallisuusstrategian tärkein tehtävä on tunnistaa muutokset, joihin kokonaisturvallisuuden on vastattava.

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

20. Pelastustoimi. SSPL ry:n näkemyksen mukaan Pelastustoimi vaatii koko maan kattavan organisaation, Tähän päästään valtiolistamalla pelastustoimi. Sopimuspalokuntatoiminta on paljon keskeisempää kuin strategiassa sivulla 85 kirjattu: ”Hyvinvointialue voi hankkia pelastustoimintaan kuuluvia palveluita myös sopimukseen perustuen sopimuspalokunnalta...”. Strategiatasolla voidaan ja pitää kirjata asia vahvemmin, eli pelastustoimen suorituskyvyn kannalta on elintärkeää ylläpitää

toimivaa ja tehokasta sekä elinvoimaista sopimuspalokuntatoimintaa kattavasti koko maassa. Tähän päästään koulutuksen, rekrytoinnin, resurssoinnin ja lainsäädännön keinoin. Lisäksi Pelastustoimen palveluita ja varautumista tukevia toimijoita on mm. Suomen Sopimuspalokuntien Liitto.

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

-

Maskonen Ari
Suomen Sopimuspalokuntien Liitto